

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 2270

23 Kasım 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-10022)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 02.10.2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-86735 sayılı yazısı.

Eskişehir Milletvekili Sayın Ruhsar DEMİREL'in tarafıma tevcih ettiği 7/10022 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ile Elektrik ve Doğalgaz Dağıtım Şirketleri'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RUHSAR DEMİREL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10022)

Sorular 1, 2, 3:

- Kaçak ya da kayıt dışı elektrik kullanımının Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki illere göre dağılımları nasıldır?
- Söz konusu bölgelerde kaçak ya da kayıt dışı doğalgaz kullanımının illere göre dağılımları nasıldır?
- Söz konusu bölgelerde kaçak ya da kayıt dışı su kullanımının illere göre dağılımları nasıldır?

Cevaplar 1, 2, 3:

Önergede yer alan söz konusu hususlar ile ilgili olarak Elektrik ve Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinden alınan bilgilere göre;

2011 yılı elektrik kayıp kaçak oranları Diyarbakır'da % 72.27, Şanlıurfa'da % 67.58, Batman'da % 70.06, Siirt'te % 48.58, Mardin'de % 76.08, Şırnak'ta % 81.65, Bitlis'te % 52.94, Hakkari'de % 74.87, Muş'ta % 53.24, Van'da % 44.27, Ağrı'da % 54.33, Erzincan'da % 6.01, Erzurum'da % 11.6, Kars'ta % 25.72, Bayburt'ta % 12.22, Ardahan'da % 8.72, Iğdır'da % 38.01, Adıyaman'da % 10.89, Bingöl'de % 30.96, Elazığ'da % 5.56, Malatya'da % 11.15 ve Tunceli'de % 15.18'dir.

Kaçak ya da kayıt dışı doğal gaz kullanımı Erzurum'da % 1, Van'da % 0.4 ve Malatya'da % 0.01 olup diğer illerde kaçak doğalgaz kullanımı tespit edilmemiştir.

Sorular 4, 5:

- Bölgelerdeki kaçak ya da kayıt dışı elektrik, su ve doğal gaz kullanımının işyeri ve mesken dağılımları nasıldır?
- Kaçak veya kayıt dışı elektrik, doğalgaz ve su kullanımının önlenmesi konusunda yapılan/yapılması planlanan çalışmalar nelerdir?

Cevaplar 4, 5:

2003 yılı öncesinde, enerji fiyatları içerisinde, enerji maliyetinin bir unsuru olarak, *gerçekleşen kayıp-kaçak maliyetleri* dikkate alınmaktaydı. Kayıp ve kaçakla mücadele programları çerçevesinde her il için kayıp kaçağın yıllar içerisinde azaltılması hedefleri belirlenmiş olup tarifelerin düzenlenmesi kapsamında 2003 yılından beri Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından düzenlenen tarifelerde enerji bedeli hesaplamalarında, gerçekleştenden daha düşük olan *hedef kayıp-kaçak oranları* dikkate alınmaktadır. 2006-2010 dönemini kapsayan tarife uygulama döneminde hedef kayıp-kaçak oranları her bir şirket için ayrı ayrı belirlenmiş ve enerji bedeli hesaplanırken bu oranlar dikkate alınmıştır. 2011 yılından itibaren ise maliyet kalemlerinin ayrıştırılması uygulaması başlatılarak faturada daha önce perakende satış (aktif enerji) bedeli içerisinde yer alan kayıp-kaçak bedelinin ayrıştırılarak serbest tüketiciler de dâhil tüm dağıtım sistemi kullanıcılarına yansıtılması uygulamasına geçilmiştir.

Kayıp-kaçak, şebekede oluşan teknik kayıplar ile kullanımı ölçülemeyen kaçak kullanımdan oluşmaktadır. Teknik kaybın yapılacak yatırım ve alınacak bir kısım önlemlerle azaltılması mümkün olsa da tamamen ortadan kaldırılması imkânsızdır. Söz konusu kaybın bedeli hemen hemen her şebekede maliyetin bir unsuru olarak değerlendirilmektedir.

Kayıp-kaçak bedeli birim enerji için belirlenen ve enerji maliyetlerinin unsuru olan bir bedeldir. Dolayısıyla, tüketicilere tahakkuk ettirilen bu bedel, enerji maliyetinin bir unsuru olarak Türkiye

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RUHSAR DEMİREL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10022)**

Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş., Elektrik Üretim A.Ş. ve diğer üreticiler gibi tedarik kaynaklarına enerjinin maliyetinin karşılanabilmesi için satın alınan enerji bedeli içerisinde aktarılmakta olup, herhangi bir ekstra gelir ya da avantaj sağlamamaktadır. Dağıtım şirketlerinin kendileri için belirlenmiş olan hedef kayıp-kaçak oranına ulaşamamaları halinde ise ortaya çıkabilecek zarar ilgili şirkete bırakılmakta olup bu zararın tüketicilere yansıtılması söz konusu değildir. Dolayısıyla, uygulama döneminin her bir tarife yılı için hedef kayıp kaçak oranlarının belirlenmesiyle tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedelinden fiyatlandırılması sağlanırken, dağıtım şirketlerinin daha düşük kayıp oranlarını gerçekleştirecek şekilde faaliyet göstermeleri teşvik edilmektedir. Bunun yanında mevzuatta yer alan ve hizmet kalitesine ilişkin dağıtım şirketine yükümlülükler getiren bazı hükümlere uyulmaması durumunda idari para cezasından lisans iptaline varan bir takım müeyyidelerle şirketler, etkin çalışmaya zorlanmaktadır.

Kaçak ve kayıt dışı elektrik kullanımının önlenmesi amacıyla Elektrik Dağıtım Şirketleri tarafından elektrik abonelerinin ölçü sistemleri kaçak kullanımı engelleyecek şekilde kontrol edilmekte ve kaçak kontrol takibi için kayıp kaçak tarama çalışmaları periyodik olarak devam etmektedir. Ortaya çıkan doğalgaz kaçak kullanımlarının önlenmesine yönelik doğalgaz sayaçlarının kontrolleri düzenli olarak yapılmaktadır.

Kaçak veya kayıt dışı doğalgaz kullanımını önlemek amacıyla aylık ve yıllık periyotlar dahilinde tesisat ve sayaç kontrolü yapılmaktadır.